

Suvestinė redakcija nuo 2022-08-10 iki 2027-12-31

Įsakymas paskelbtas: TAR 2022-05-09, i. k. 2022-09799



LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS
MN 7:2022 „MEDICINOS GYDYTOJAS“ PATVIRTINIMO**

2022 m. gegužės 9 d. Nr. V-930
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1995 m. balandžio 25 d. įsakymą Nr. 217 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN:1995 „Medicinos gydytojas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

4. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu patvirtinta medicinos norma turi būti peržiūrėta ne vėliau kaip 2027 m. II ketvirtį;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

**LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 7:2022
MEDICINOS GYDYTOJAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos medicinos norma MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ (toliau – Medicinos norma) nustato medicinos gydytojo teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Medicinos norma privaloma medicinos gydytojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją ir kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Medicinos gydytojas** – asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

3.2. **Medicinos gydytojo praktika** – medicinos gydytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros, apimančios būtinąją medicinos pagalbą ir dažniausiai pasitaikančių įvairaus amžiaus asmenų vidaus ir chirurginių ligų, moters ligų ir fiziologinių bei patologinių būklių bei psichikos ir elgesio sutrikimų diagnostiką, gydymą ir profilaktiką, paslaugas, reglamentuojamos teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Kitos Medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatyme, kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. Medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus vientisąsias universitetines medicinos studijų krypties studijas ir internatūrą, vadovaujantis Medicinos studijų krypties aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Medicinos studijų krypties aprašo patvirtinimo“, nustatytais reikalavimais. Užsienyje įgyta medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Teisę verstis medicinos gydytojo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

7. Medicinos gydytojas verčiasi medicinos gydytojo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus turi ar gali teikti ir medicinos gydytojas.

8. Medicinos gydytojas dirba savarankiškai, pagal medicinos normoje išvardytas teises, pareigas ir kompetenciją, bendradarbiaudamas su kitais asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistais, socialiniais darbuotojais, pedagogais ir kitais specialistais. Medicinos gydytojas pagal šioje medicinos normoje nurodytą kompetenciją asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia visų amžiaus grupių asmenims, tikslingai ir veiksmingai panaudodamas sveikatos priežiūros išteklius.

9. Medicinos gydytojas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

10. Medicinos gydytojas turi teisę:

10.1. verstis medicinos gydytojo praktika Medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.3. išduoti medicininius ar asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja medicinos gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.6. nustatyti vaiko gimimo faktą Lietuvos Respublikos vaiko gimimo nustatymo įstatymo nustatyta tvarka;

10.7. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

10.8. versdamasis medicinos praktika tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

10.9. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų.

11. Medicinos gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

12. Medicinos gydytojas privalo:

12.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, propaguoti sveiką gyvenseną, ligų prevencijos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

12.3. tinkamai tvarkyti ir pildyti medicinos gydytojo praktikos dokumentus, teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.4. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

12.5. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, Lietuvos Respublikos teisės aktais patvirtintus, saugius tyrimo, diagnostikos, gydymo ir prevencijos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

12.6. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;

12.7. medicinos gydytojo kompetencijai nepriskirtais atvejais nedelsdamas siųsti pacientą konsultuoti ir (ar) gydyti pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą, turintį licenciją verstis atitinkamos srities medicinos praktika;

12.8. bendradarbiauti su kitais asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistais, socialiniais darbuotojais, pedagogais, teisėsaugos pareigūnais bei kitais specialistais;

12.9. nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

12.10. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

12.11. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

12.12. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

13. Medicinos gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir vertybės, kuriuos jis įgyja baigęs medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančias medicinos studijų krypties vientisąsias studijas (su integruota internatūra) bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

14. Medicinos gydytojas turi žinoti:

14.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

14.2. darbingumo ekspertizės pagrindus ir elektroninių nedarbingumo pažymėjimų išdavimo taisykles;

14.3. medicinos statistikos pagrindus;

14.4. sveikatos draudimo pagrindus;

14.5. sveikatos ekonomikos pagrindus;

14.6. sveikatos teisės ir žmogaus teisių principų taikymo medicinos praktikoje pagrindus;

14.7. naudotis informacinėmis, ryšio technologijomis ir informacinėmis duomenų bazėmis būdus ir mokėti jomis naudotis;

14.8. asmens duomenų apsaugos principus;

14.9. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

14.10. sveikatos vadybos pagrindus, bendruosius asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo pagrindus;

14.11. medicinos pagalbos organizavimo principus ir medicinos pagalbą reglamentuojančius teisės aktus;

14.12. darbuotojų saugos darbe ir asmens apsaugos priemonių naudojimo reikalavimus;

14.13. visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos pagrindus;

14.14. sveikatos psichologijos pagrindus;

14.15. neįgaliųjų ir specialiųjų poreikių pacientų priežiūros pagrindus;

14.16. išorinių kūno sužalojimo rūšis, sužalojimų pobūdį ir susidarymo mechanizmus;

14.17. mirčių priežastis ir rūšis (smurtinė, nesmurtinė);

14.18. suicidologijos pagrindus;

14.19. priverstinio hospitalizavimo tvarką ir indikacijas.

15. Medicinos gydytojas turi išmanyti:

15.1. žmogaus anatomiją, fiziologiją ir patologinę fiziologiją; žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus priklausomai nuo amžiaus ir lyties, asmens fizinės ir psichikos raidos etapus bei ypatybes;

15.2. visuomenės sveikatos principus, biopsichosocialinį sveikatos modelį, biopsichosocialinių veiksnių įtaką sveikatai, mokėti vertinti, identifikuoti ir kritiškai analizuoti informaciją apie visuomenės sveikatos pokyčius;

15.3. įvairių amžiaus grupių pacientų ligų epidemiologiją, etiologiją, patogenezę, diagnostikos, gydymo ir profilaktikos principus;

15.4. vyraujančių simptomų ir sindromų diagnostikos pagrindus;

15.5 ūminių būklių gydymo principus, indikacijas ir kontraindikacijas;

15.6. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymo praktikoje galimybes;

15.7. vaistinių preparatų (kuriuos gali skirti pagal kompetenciją) klinikinę farmakologiją (farmakokinetiką ir farmakodinamiką) bei vartojimo ypatumus; vaistų tarpusavio sąveikos ir suderinamumo principus; infuzinės terapijos taikymo ir skausmo valdymo principus;

15.8. aseptikos ir antiseptikos pagrindus;

15.9. vaikų ir suaugusiųjų sveikos gyvensenos (racionalios mitybos, fizinio aktyvumo, streso valdymo ir žalingų veiksnių vengimo) principus;

15.10. imunoprofilaktikos principus;

15.11. pagrindinius slaugos principus;

15.12. pagrindines smurto artimoje aplinkoje apraiškas, smurto valdymo ir prevencijos principus;

15.13. bendruosius toksikologijos principus bei apsinuodijusių pacientų priežiūrą;

15.14. naudojamų medicinos priemonių veikimo principus;

15.15. paciento priežiūros ypatybes teikiant medicinos pagalbą skubiosios pagalbos skyriuje;

15.16. ekstremalių situacijų problemas ir jų sprendimo būdus bei pagalbos teikimo ypatumus ekstremaliųjų situacijų atveju;

15.17. gydytojo ir paciento tarpusavio santykių psichologiją;

15.18. bendrąją psichopatologiją (psichikos sutrikimų simptomus ir sindromus), jos biologinius ir psichologinius mechanizmus, šių sutrikimų įtaką paciento elgesiui, tikėtiną grėsmę paties paciento ar aplinkinių žmonių sveikatai, gyvybei;

15.19. aprobuotus psichikos sutrikimų gydymo būdus ir jų taikymą praktikoje.

16. Medicinos gydytojas turi gebėti:

16.1. veikti savarankiškai, organizuoti ir planuoti savo veiklą, spręsti problemas ir priimti sprendimus ir, jei reikia, kreiptis pagalbos;

16.2. tinkamai tvarkyti dokumentaciją, elektronines duomenų bazines;

16.3. profesionaliai ir efektyviai bendrauti ir bendradarbiauti:

16.3.1. aiškiai, pagarbiai, empatiškai bendrauti ir bendradarbiauti su įvairaus amžiaus pacientais ir jų artimaisiais, globėjais ar atstovais:

16.3.1.1. pacientui suprantama kalba (vengdamas pacientui nesuprantamų medicinos terminų) suteikti informaciją apie diagnozę ir tolesnę tyrimų ir gydymo eigą ir su pacientu aptarti ir sudaryti gydymo ir tyrimų planą;

16.3.1.2. skatinti pacientą bendradarbiauti konsultacijos metu ir įsitraukti į gydymą;

16.3.1.3. mokyti pacientą ligų profilaktikos įgūdžių;

16.3.1.4. pacientui suprantama kalba (vengdamas pacientui nesuprantamų medicinos terminų) suteikti informaciją apie sveiką gyvenseną (sveikos mitybos principus, fizinį aktyvumą, streso valdymą) ir sveikatos išsaugojimo svarbą;

16.3.2. konstruktyviai ir pagarbiai bendrauti kilus konfliktinėms situacijoms;

16.3.3. mokėti pranešti blogą žinią pacientui, jo šeimai, globėjams ar atstovams;

16.3.4. konstruktyviai ir pagarbiai bendrauti ir bendradarbiauti su sveikatos priežiūros komandos nariais ir institucijomis;

16.3.5. dirbti tarptautinėje ir daugiakultūrinėje aplinkoje, atsižvelgti į kitų tautų kultūrą, papročius, politines pažiūras, įsitikinimus ir vertybes;

16.3.6. suprantamai valstybine kalba (ar esant vertėjui) pateikti turimą informaciją žodžiu ir raštu pacientams, jų artimiesiems, globėjams ar atstovams, sveikatos priežiūros komandos nariams, visuomenei, žiniasklaidai;

16.4. atpažinti ir įvertinti paciento sveikatos priežiūros poreikius, konsultuoti pacientus holistiniu principu:

16.4.1. ūminių ir lėtinių ligų ir sveikatos sutrikimų bei profilaktikos klausimais;

16.4.2. racionalaus vaistų vartojimo, suderinamumo ir pacientų atsakomybės, laikantis rekomenduojamo gydymo plano, klausimais;

16.5. tiksliai surinkti reikiamą informaciją apie pacientą, jo ligą ir atlikti bendrąjį paciento ištyrimą:

16.5.1. rinkti ligos, gyvenimo, socialinę ir šeiminingą anamnezę;

16.5.2. atlikti fizinį paciento ištyrimą;

16.5.3. atlikti paciento bazinį neurologinį įvertinimą (vertinti sąmonės būklę, vyzdžius, kalbą, motoriką ir jutimus);

16.5.4. įvertinti bazinę psichiatrinių būklę;

16.5.5. suformuluoti preliminarą diagnozę;

16.5.6. įvertinti paciento būklę ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą sutrikus kvėpavimui, kraujotakai, sąmonei;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

16.5.7 pagal klinikinius duomenis įtarti asmens neblaivumą ir psichoaktyviųjų medžiagų sukeltą apsvaigimą;

16.5.8. atpažinti fizinį smurtą ir įtarti smurto artimoje aplinkoje apraiškas;

16.5.9. stebėti ir vertinti žmogaus gyvybinių funkcijų rodiklius ir jų dinamiką;

16.5.10 atpažinti mirties požymius ir juos fiksuoti dokumentuose;

16.5.11. atlikti savižudybės krizę išgyvenančių asmenų psichosocialinį vertinimą, įvertinti savižudybės grėsmę, sudaryti asmens savisaugos planą ir teikti pirmąją medicinos pagalbą, suteikus pirminę pagalbą siųsti specialisto konsultacijos;

16.5.12. įtarti apsinuodijimą ir skirti priešnuodžius;

16.6. paskirti toliau nurodytus tyrimus, reikalingus medicinos gydytojo kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti, bei vertinti ir interpretuoti jų rezultatus:

16.6.1. bendrą šlapimo tyrimą;

16.6.2. bendrą kraujo tyrimą;

16.6.3. biocheminius kraujo ir šlapimo tyrimus;

16.6.4. kraujo krešėjimo tyrimus;

16.6.5. ABO ir Rh (D) kraujo grupių tyrimus;

16.6.6. infekcinių žymenų tyrimus;

16.6.7. išmatų tyrimus (slapto kraujavimo išmatose testą, koprogramą);

16.6.8. elektrokardiografiją;

16.6.9. pulsoksimetriją;

16.6.10. kvėpavimo funkcinius mėginius (spirometriją);

16.6.11. radiologinį tyrimą pagal įtariamąs būklės lokalizaciją;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

16.6.12. ultragarsinį tyrimą pagal įtariamąs būklės lokalizaciją;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

16.6.13. virškinimo trakto endoskopinius tyrimus – ezofagogastroduodenoskopiją ir kolonoskopiją;

16.7. atlikti procedūras, būtinas medicinos gydytojo kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti ir gydyti:

- 16.7.1. užrašyti 3 ir 12 derivacijų EKG ir papildomas derivacijas bei įvertinti EKG rezultatus;
- 16.7.2. pamatuoti gliukozės kiekį kapiliariniame kraujyje;
- 16.7.3. atlikti periferinių venų punkciją ir kateterizaciją;
- 16.7.4. paimti kraują ar kraujo pasėlį iš venos ištyrimui;
- 16.7.5. atlikti poodines ir raumenines injekcijas;
- 16.7.6. atlikti intraveninę terapiją ir naudoti infuzijai skirtas priemones;
- 16.7.7. nustatyti kraujo grupę ir atlikti intraveninę kraujo transfuziją;
- 16.7.8. skirti vaistus (į raumenis, į veną, į nosį, garintuvu, per burną, po odą, rektaliai, priklijuojama forma, automatine švirkštine pompa, autoinjektoriumi);
- 16.7.9. malšinti skausmą nefarmakologinėmis ir farmakologinėms priemonėmis;
- 16.7.10. paimti kraujo, žaizdų, pūlių, šlapimo, išmatų ėminius, taip pat ėminius iš ausų, akių, viršutinių ir apatinių kvėpavimo takų, lyties organų mikrobiologiniam tyrimui standartinėse terpėse;
- 16.7.11. atlikti pulsoksimetriją;
- 16.7.12. skirti oksigenoterapiją;
- 16.7.13. atlikti plaučių funkcinius mėginius (spirometriją);
- 16.7.14. išvalyti virškinamąjį traktą;
- 16.7.15. įstumti nazogastrinį zondą;
- 16.7.16. atlikti akies plovimą;
- 16.7.17. pašalinti neįstrigusius paviršinius svetimkūnius iš akių, ausų, nosies;
- 16.7.18. pašalinti įsisiurbusią erkę;
- 16.7.19. atlikti šlapimo pūslės kateterizaciją;
- 16.7.20. vertinti diurezę;
- 16.7.21. sutvarstyti įvairias kūno vietas;
- 16.7.22. paruošti nekomplikuotą žaizdą chirurginiam sutvarkymui ir sutvarkyti žaizdą pirminiu chirurginiu būdu;
- 16.7.23. atlikti odos ar poodžio pūlinio inciziją;
- 16.7.24. dirbdamas greitosios medicinos pagalbos brigadoje taikyti psichikos ir elgesio sutrikimų turintiems pacientams fizinio suvaržymo priemones, kai jas būtina taikyti nedelsiant, bei vykdyti fizinio suvaržymo priemonių taikymo stebėseną teisės aktų nustatyta tvarka;
- 16.7.25. naudoti kaklo įtvarą;
- 16.7.26. imobilizuoti stuburo ar dubens lūžius;
- 16.7.27. imobilizuoti lūžusią ir (ar) išnirusią galūnę įtvaru;
- 16.7.28. atlikti visų amžiaus grupių asmenų vakcinaciją;
- 16.7.29. atlikti ištyrimą ultragarso aparatu (baigęs atitinkamus tobulinimosi kursus ir turėdamas jų baigimą patvirtinantį dokumentą);
- 16.7.30. atlikti laikinojo nedarbingumo ekspertizę, vadovaudamasis laikinojo nedarbingumo ekspertizės taisyklėmis, ir išduoti nedarbingumo pažymėjimą ir (arba) pažymą dėl neatvykimo į darbą;

16.8. suteikti būtinąją medicinos pagalbą ir atlikti pradinį gaivinimą visų amžiaus grupių pacientams:

- 16.8.1. įvertinti pagrindinius gyvybės požymius (sąmonę, kvėpavimą, širdies veiklą) bei atlikti neatidėliotinus veiksmus, stabilizuojančius sutrikusias organizmo gyvybines funkcijas (kvėpavimo, kraujotakos, medžiagų apykaitos), jas palaikyti ir vertinti gydymo efektyvumą;
- 16.8.2. atlikti veiksmus, užtikrinančius viršutinių kvėpavimo takų praeinamumą ir kvėpavimą (spontaninį arba dirbtinį): išvalyti burną ir nosiaryklę – pašalinti svetimkūnį (-ius) iš burnos ir nosiaryklės; ventiliuoti plaučius kvėpavimo maišu su kauke;
- 16.8.3. atlikti išorinį širdies masažą ir dirbtinį kvėpavimą maišu su kauke;
- 16.8.4. užspringusiam pacientui taikyti Heimlich'o metodą;
- 16.8.5. įkišti gerklų kaukę, orofaringinę ir nazofaringinę vamzdelius; išvalyti (išsiurbti) sekretą iš viršutinių kvėpavimo takų;

- 16.8.6. atlikti elektrinę širdies defibriliaciją;
- 16.8.7. atlikti adatinę pleuros ertmės dekompresiją;
- 16.8.8. stabdyti išorinį kraujavimą, tvarstyti;
- 16.8.9. malšinti skausmą;

16.8.10. atlikti trachėjos intubaciją. Atlikti intubaciją gali tik specializuotus, ne trumpesnius nei 18 valandų kvėpavimo takų funkcijos užtikrinimo ir palaikymo kursus baigę asmenys.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

- 16.8.11. organizuoti saugų traumuočių, sužalotų asmenų nešimą;

16.8.12. suteikti būtinąją medicinos pagalbą asmenims, patyrusiems elektros traumą, terminį ar cheminį nudegimą, anafilaksiją, paveiktiems žaibo, ištiktiems saulės ar šilumos smūgio, sušalusiems, skendusiems, užspringusiems, netekusiems sąmonės, įkąstiems vabzdžio ar gyvūno, suspaustiems, bandžiusiems pasikarti, apalpusiems, apsinuodijusiems, ištiktiems miokardo infarkto, patyrusiems galvos kraujotakos sutrikimų, epilepsijos priepuolį, kuriems ant odos, į akis ar į kvėpavimo takus pateko nuodingųjų ir pavojingų medžiagų, nėščiosioms, kurioms prasidėjo gimdymas;

- 16.9. įtarti, diagnozuoti ir pradėti gydyti toliau nurodytas ligas, būkles ir sveikatos sutrikimus:

- 16.9.1. sąmonės sutrikimą, kai nereaguojama į balsą ir skausmą;
- 16.9.2. šoką;
- 16.9.3. gausų trauminį ir netrauminį kraujavimą;
- 16.9.4. hipertermiją ir hipotermiją;
- 16.9.5. bendrą silpnumą;
- 16.9.6. dehidrataciją;
- 16.9.7. traukulinių sindromą;
- 16.9.8. užspringimą ar įtarimą, kad yra svetimkūnių audiniuose arba natūraliose kūno angose ar kūno ertmėse;
- 16.9.9. ūminę alerginę reakciją ir anafilaksinį šoką;
- 16.9.10. traumą;
- 16.9.11. traumą, esant krešėjimo sistemos įgimties ar įgytiems sutrikimams;
- 16.9.12. galvos traumą ir trumpalaikį sąmonės netekimą;
- 16.9.13. skausminį sindromą;
- 16.9.14. ūminį nudegimą ir (ar) nušalimą;
- 16.9.15. paralyžių;
- 16.9.16. kalbos sutrikimą;
- 16.9.17. stiprų galvos skausmą;
- 16.9.18. galvos svaigimą;
- 16.9.19. sutrikusią eiseną ir (arba) pusiausvyrą;
- 16.9.20. širdies sustojimą;
- 16.9.21. ūmines širdies ir kraujagyslių ligas;
- 16.9.22. sinkopę;
- 16.9.23. cianozę;
- 16.9.24. edemą;
- 16.9.25. rankos ar kojos skausmą;
- 16.9.26. ūminę krūtinės ląstos ir kvėpavimo sistemos ligą ar būklę;
- 16.9.27. dusulį;
- 16.9.28. kosulį;
- 16.9.29. stridorą;
- 16.9.30. ūminį pilvo skausmą;
- 16.9.31. geltą;
- 16.9.32. pykinimą ir vėmimą;
- 16.9.33. vėmimą krauju;

- 16.9.34. meleną ir šviežią kraują išmatose;
- 16.9.35. viduriavimą;
- 16.9.36. vidurių užkietėjimą;
- 16.9.37. ascitą;
- 16.9.38. hiperglikemiją ir ketoacidozę sergant cukrinio diabetu;
- 16.9.39. hipoglikemiją;
- 16.9.40. sąnarių patinimą;
- 16.9.41. niežulį;
- 16.9.42. odos ir gleivinių bėrimą;
- 16.9.43. regėjimo sutrikimą;
- 16.9.44. klausos sutrikimą;
- 16.9.45. rijimo sutrikimą;
- 16.9.46. žagsulį;
- 16.9.47. ūminę inkstų ir urologinę ligą;
- 16.9.48. dizuriją;
- 16.9.49. hematuriją;
- 16.9.50. šlapimo nelaikymą;
- 16.9.51. šlapimo susilaikymą;
- 16.9.52. ūminį pilvo skausmą;
- 16.9.53. ūmines akušerinę ir ginekologinę būklę;
- 16.9.54. neramų kūdikį;
- 16.9.55. kūdikio ar vaiko verkimą;
- 16.9.56. valgymo sutrikimą;
- 16.9.57. ūminį psichikos ir elgesio sutrikimą;
- 16.9.58. savižudybinį arba smurtinį elgesį;
- 16.9.59. apsinuodijimą pavojingomis ar labai pavojingomis medžiagomis, dujomis, perdozavus psichoaktyviųjų medžiagų ar vaistų;
- 16.9.60. įkandus nuodus išskiriančiam gyvūnui;
- 16.9.61. įkandus, įdrėskus su apseilėjimu pasiutusiems ar galimai pasiutusiems gyvūnams;
- 16.9.62. įsisiurbus erkei;
- 16.9.63. mechaninių implantų komplikacijas;
- 16.9.64. kateterių, sondų ir kitų priemonių sukeltas komplikacijas;
- 16.9.65. chirurginių operacijų komplikacijas;
- 16.9.66. dirbtinai suformuotų stomų sutrikimus (kai reikia jas pakeisti ar atkimšti);
- 16.9.67. įtarus ypač pavojingą infekciją pradėti taikyti dekontaminaciją, izoliacijos principus toksinų poveikio ar užkrečiamų ligų atvejais, organizuoti priešepideminės priemonės;
- 16.10. atlikti medicininių pacientų rūšiavimą – skirstyti pacientus pagal jų būklės sunkumo kategoriją (kritinės, vidutinio sunkumo ir lengvos būklės) ir užtikrinti būklės sunkumą atitinkantį gydymą ir priežiūrą;
- 16.11. pasirinkti tinkamą ir saugų paciento transportavimo būdą, tinkamai naudoti transportavimui skirtą įrangą, transportuoti ir prižiūrėti pacientą;
- 16.12. skirti gydymą: apibūdinti vaistų veikimo mechanizmus, skirti adekvatų ir tinkamą gydymą, pagal klinikinę situaciją parinkti atitinkamus vaistus bei kitus gydymo metodus ir įvertinti jų potencialią naudą bei žalą pagal Medicinos normoje nustatytą kompetenciją;
- 16.13. tęsti gydymą pagal kitos profesinės kvalifikacijos gydytojo sudarytą gydymo planą, kai yra žinomos naudojamų gydymo metodų indikacijos, kontraindikacijos ir galimos komplikacijos;
- 16.14. naudotis ryšio priemonėmis, gauti ir perduoti informaciją nuotoliniu būdu;
- 16.15. iki atvyks greitosios medicinos pagalba brigada;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

- 16.16. vertinti teikiamos pagalbos efektyvumą;

16.17. taikyti dekontaminacijos, izoliacijos principus toksinų poveikio ar užkrečiamųjų ligų atvejais;

16.18. įtarus ypač pavojingą infekciją, pradėti organizuoti priešepidemines priemones;

17. Esant 16.9 papunktyje nurodytoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams, medicinos gydytojas prireikus gali pasitelkti kitus asmens sveikatos priežiūros specialistus ir (ar) pacientą transportuoti ir (ar) siųsti konsultuoti į atitinkamą sveikatos priežiūros įstaigą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1337](#), 2022-08-09, paskelbta TAR 2022-08-09, i. k. 2022-16916

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. V-930 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ patvirtinimo“ pakeitimo